

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У ПРИЗРЕНУ – ЛЕПОСАВИЋУ

Примљено: 11.05.2022.г.			
Орг. јед.	Б р о :	Примок	Вредност
04	307	—	—

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију:

30. 3. 2022. Наставно-научно веће Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Одлуком бр. 04-237 Наставно-научно веће Учитељског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, образована је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, подобности кандидата и ментора у саставу:

1. Проф. др Александра Трбојевић, ванредни професор Педагошког факултета у Сомбору, Универзитета у Новом Саду, председник
2. Проф. др Владо Симеуновић, редовни професор Педагошког факултета у Бијељини, Универзитета у Источном Сарајеву, члан; и
3. Проф. др Весна Минић, редовни професор Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици.

2. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Име и презиме: Драган Ценић

Датум рођења: 24. 4. 1979. год.

Адреса: Врање, Пролетерских бригада 15А/13

Е-mail: drcenic@gmail.com

Образовање: Филозофски факултет, Универзитет у Приштини – Косовској Митровици, одсек: Педагогија, 2005. год.; Педагошки факултет у Врању, Универзитет у Нишу, Мастер учитељ, 2013. год.

Радно искуство: Педагошки факултет у Врању, Универзитет у Нишу од 1.1. 2013. године на месту Сарадника (без сарадничког звања- методичка пракса), на коме је обављао послове: припреме и организације наставе (припрема материјала за извођење практичне наставе и консултације са наставницима и сарадницима у вези са праксом, организовање, праћење и контрола похађања практичне наставе, вођење евиденције о похађању наставе, овера дневника и индекса о обављању практичне наставе); вредновање рада студената у реализацији практичне наставе;

редовне консултације са студентима и помоћ у изради дневника рада; учешће у раду стручних органа факултета приликом подношења извештаја о реализацији практичне nastave студената. Од 21. 2. 2019. год. обавља послове на радном месту Самостални стручно-технички сарадник за рад у научно-истраживачком центру и научно-истраживачкој делатности.

3. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Максимовић, Ј., Ценић, Д. (2013): Акциона истраживања у настави и квалитет васпитно-образовног процеса. *Настава и учење – квалитет васпитно-образовног процеса*, Тематски зборник. Ужице: Учитељски факултет у Ужицу, стр. 309-318 (М 45);

Станојевић, Д., Ценић, Д. (2013): рад у паровима и постигнуће ученика у разредној настави. *Образовна технологија* 2/2013. Београд: Центар за менаџмент у образовању, стр. 169-178 (М 53);

Дејковић, Н., Ценић, Д. (2013): Специфичности уџбеника за српски језик и књижевност. *Методичка пракса* 3/2013. Београд: Учитељски факултет у Врању и Школска књига ДОО, стр. 403-410 (М 53);

Ценић, Д., Милановић, А. (2014): Примена иновативних наставних метода за повећање постигнућа ученика путем акционог истраживања. *Зборник радова са међународне конференције Eduvision 2014*, Љубљана, стр. 418-427. ISBN 978-961-93662-3-3 (М 33);

Ценић, Д., Петровић, Ј. (2017): Interest in science and science subjects teaching historical perspective *Facta universitatis*. Универзитет у Нишу, стр. 43-59 (М 54);

Станојевић, Д., Ценић, Д., Ценић, С. (2018): Application of computers in modernization of teaching science. *International journal of cognitive research in science, engineering and education (IJCRSEE)*, Vol. 6, No 2, ISSN 2334-847X (рад на Erih plus листи);

Ценић, Д., Петровић, Ј. Ценић, С. (2018): The most important motivation factors for knowledge acquisition and successful learning. *Facta Universitatis*. Универзитет у Нишу, бр. 2, ISSN 2560-4600 ISSN 2560-4619, стр. 149-159 (М 54).

4. ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ:

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија сматра да кандидат Драган Ценић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

5. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА:

За ментора је предложена др Слађана Видосављевић, ванредни професор Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици

Библиографија ментора са најмање 5 (пет) јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација:

Vidosavljević, S., Vidosavljević, M. (2013). *Međupredmetna povezanost sadržaja nastave prirode i društva*, Међународна методишка научна конференција са темом „Ефекти наставе методике на квалитетније образовање учитеља и наставника“ (електронски извори), (283-289), Subotica, Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Subotici, ISBN 978-86-87095-41-0 COBISS.SR-ID 282298375. (M63)

Видосављевић, С. (2015). Образовање женске деце у Србији с освртом на Косово и Метохију до првог светског рата, *Зборник Матице српске за друштвене науке*, свеска 150/1. 188–193, Нови Сад, Матица српска, UDC37–055.25 (497.11) UDC37-055.2(497.115)(091) DOI: 10.2298/ZMSDNI550181. (M24)

Rajčević, Đ. P., Drašković Krulj, R. J., **Vidosavljević, T. S. (2018).** *Razvojni put obrazovanja ženske dece u Srbiji*. *Pedagogija. Časopis foruma pedagoga*. Beograd, 2018. God. LXXIII, Str. 516-530. Pregledni naučni rad. UDK: 37-014-055.2/ (497.11) „18/20“ (M52)

Круљ, Ј., **Видосављевић, С. (2020).** Традиционални системи наставе у дидактичкој теорији, *Зборник радова Учитељског факултета Призрен – Лепосавић*, бр. 14, 241 – 251, Лепосавић, Учитељски факултет у Призрену – Лепосавић, ISSN 1452-9343. (M52)

Вујовић, М., **Видосављевић, С., (2015).** Компарација садржаја еколошког васпитања и образовања у настави природе и друштва у програмима Црне Горе и Републике Србије, *Зборник радова Учитељског факултета Призрен – Лепосавић*, бр. 9, 247 – 262, Лепосавић, Учитељски факултет у Призрену – Лепосавић, УДК: 371.3:3/5 (497.11 497.16); 37.033:502/504 (497.11 497.16) COBISS. SR-ID 218383628 22. (M53)

Комисија сматра да др Слађана Видосављевић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област Методика наставе природе и друштва. Именована је акредитовани ментор за израду докторских дисертација из ове области према важећој акредитацији из 2018. Поред тога, увидом у референце др Слађане Видосављевић, ванредног професора Факултета у последњих 10 година, Комисија је утврдила је у том периоду додатно испунила услове за ментора на докторским студијама према Стандарду 9 Националног тела за акредитацију и обезбеђења квалитета у високом образовању (НАТ).

6. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

1. Формулација назива дисертације:
2. Комисија закључује да је радни наслов дисертације **Један век наставе о природи и друштву у основним школама у Србији од 1844 до 1944 године**, који је кандидат Драган Ценић предложио потребно преформулисати. Тема коју Комисија предлаже је: **Садржаји наставе природе и друштва у млађим разредима основне школе у Србији од 1901. до 1946.**

3. Предмет истраживања:

Историјски посматрано, проблему садржаја наставе природе и друштва у Србији није посвећено довољно пажње, иако је ово један од фундаменталних наставних предмета путем којег се играјује правилан поглед на свет и обезбеђује успостављање правилног односа између ученика као члана друштвене заједнице и природе у којој живи и помоћу које се развија. То је кључни разлог опредељивања кандидата за истраживање ове теме која се односи на садржаје наставе природе и друштва у млађим разредима основне школе у Србији од 1901 до 1946.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања задат дисертацијом сложен, актуелан и вишеструко значајан за будућност истраживања у области методике наставе природе и друштва.

4. Циљеви истраживања:

Полазећи од дефинисаног предмета истраживања, његовог предметног одређења, основни циљ истраживања огледао би се у следећем: открити и проучити релевантне историјске изворе који се односе на садржаје наставе природе и друштва у млађим разредима основне школе у Србији од 1901 до 1946. године. У оквиру овако постављеног циља, истичу се следећи истраживачки задаци: Утврдити у којој мери су законски прописи у области школе били примерени и адекватни, с обзиром на актуелни економски тренутак; Утврдити да ли су наставне предмете из области природе и друштва пратили и адекватни програмски садржаји и одговарајућа методичка упутства; Утврдити како се изводила настава из наставних предмета природе и друштва, када су у школама радили нестручни учитељи, све до оснивања прве Учитељске школе у Крагујевцу, 1871. године.

Овако постављени циљ и задаци захтевају: евидентирање архивске грађе која се односи на законске акте, документа и прописе у области основног образовања у Србији; откривање извора који се односе на садржаје наставних предмета из области природе и друштва са методичким упутствима за њихову реализацију; упознавање са образовањем учитеља и њиховом оспособљеношћу за реализовање наставних предмета у области природе и друштва (историја, земљопис и познавање природе).

5. Методе и технике истраживања:

У истраживању теме коришћена је архивска документација која се односи на законске прописе којима су дефинисани наставни планови и програми наставе природе и друштва, њихови садржаји, као и све промене које су се дешавале на том пољу у периоду од 1901. до 1946. године. Коришћени су извештаји надзорника о контроли и реализацији наставе природе и друштва као и релевантна литература и часописи који су били од користи у стручном усавршавању ондашњих учитеља. С обзиром на карактер теме, основу истраживања чинила би примена историјске методе, базирана на идентификовању и коришћењу свих релевантних, а доступних историјско-архивских и документационих извора, односно фондова.

6. Очекивани резултати:
 Питања и резултати који се очекују у обради теме односе се на то: да ли су просветни органи на простору Србије развијали основну школу и вршили просвећивање širokih slojeva у складу са друштвеним, економским и културним приликама; да ли су у складу са материјалним и кадровским приликама доносили наставне планове и програме у којима су били садржани и наставни предмети из области природних и друштвених наука (историја, земљопис, познавање природе); да ли су садржаји из природе и друштва били адекватни; да ли су наставу из области природе и друштва изводили стручни учитељи; да ли су постојали уџбеници и јесу ли били усаглашени са наставним плановима и програмима; да ли се настава из области природе и друштва изводила према минималним педагошким захтевима или је била искључиво вербална, без употребе наставних средстава и са лошом концепцијом уџбеника.
7. Библиографија прелиминарних истраживања:
 Браунинг О. (1921). *Историја педагогије*. Београд
 Безић, К. *Методика наставе природе и друштва* (1975). Загреб
 Васиљевић, Х. (1928). *Просветне и политичке прилике у јужним српским областима у 19 веку*. Београд
 Врећић Д. и др. (1985). *Методика наставе познавања природе и друштва, познавање природе и познавања друштва за 4-у годину педагошке академије*. Београд
 Грдинић, Б. и др. (2001). *Методика познавања природе*. Сомбор
 Грубић, М. (1963). *Методика наставе познавања природе и биологије*. Загреб
 Група аутора (1985). *Историја Савеза комуниста Југославије*. Београд
 Група аутора (1968). *25 година социјалистичке Југославије*. Београд
 Деспотовић, П. (1926). *Историјска педагогика*. Београд
 Dorn, W., Jahn, W. (1973). *Формирање предоципи и појмова у настави географије*. Загреб
 Ђукић, С. (1962). *Познавање природе и друштва*. Београд
 Ђорђевић, Т. (1920). *Школске прилике у Србији (1815-1839)*. Београд
 Ђорђевић, ж. (1950). *Школе и просвета у Србији 1700-1850*. Београд
 Ђорђевић, Ж. (1958). *Историја васпитања у Срба*. Београд
 Ђорђевић, Ж. (1935). *Историја школа у Србији 1700-1850*. Београд
 Енгелс, Ф. (1951). *Дијалектика природе*. Београд
 Ждерић, М. и др. (1998). *Познавање природе у наставној теорији и пракси*. Нови Сад
 Жлебник, Л. (1958). *Опита историја школства и педагошких идеја*. Београд
 Заниновић, М. (1988). *Опћа повијест педагогије*. Загреб
 Илић, Н. (1977). *Ослобођење јужне Србије 1877-1878*. Београд
 Јањушевић, М. (1952). *Методика наставе земљописа у основној школи*. Београд
 Јањушевић, М. (1948). *Методика наставе земљописа*. Београд
 Кушњир, Ј.М. ((1949). *Методика рада с картом у основној школи*. Београд
 Лекић, Ђ. (1978). *Методика наставе познавања природе и друштва*. Београд
 Лекић, Ђ. (1991). *Методика разредне наставе*. Београд
 Лекић, Ђ. (1978). *Методика наставе познавања природе и друштва*. Београд

Мала енциклопедија Просвета (1978). *Општа енциклопедија 1, 2 и 3*. Београд

Матовић, М., Буквић, С. (1994). *Методика наставе природе и друштва, познавања друштва, познавања природе и биологије*. Београд

Мирковић, М. (1961). *Познавање друштва као посебан предмет у основној школи*. Београд

Милисавец, Ж. (1951). *Из књижевног и културног живота*. Нови Сад

Миодраговић, Ј. (1920). *Грешке у настави и васпитању школском*. Београд

Мужић, В. (1968). *Методологија педагошког истраживања*. Сарајево

Небригић, Д. (1972). *Методика наставе познавања друштва*. Београд

Педагошка енциклопедија 1 и 2 (1989). Београд

Педагошки речник 1 и 2 (1967). Београд

Перовић, М. (1990). *Педагошки погледи Доситеја Обрадовића*. Ужице

Продановић, Т. (1972). *Методика наставе познавања природе*. Београд

Просветни савет СРС (1980). *Школство Србије 1804-1918 (документи и казивања)*. Београд

Поткоњак, Н. (2006). *Образовање учитеља у Срба*. Београд

Поткоњак, Н. (2012). *Педагогија у Срба*. Београд

Рајичић, Д. (1929). *Посебна дидактика или наука о предавању појединих наставних предмета у основној школи*. Београд

Rotenberg, V. (1941). *Дистервег о учитељу*. Београд

Скаткин, М.Н. (1948). *Методика природних наука*. Београд

Скерлић, Ј. (1967). *Историја нове српске књижевности*. Београд

Спасић, М. (1890). Подаци о аграрним односима хришћана у ослобођеним крајевима округа топличког и врањског за време турске владавине. *Гласник српског ученог друштва*, књига 71

Самоловчев, Б. (1963). *Образовање одраслих у прошлости и данас*. Загреб

Савезни завод за проучавање школских и просветних питања (1959). *Настава природних наука у основној школи*. Београд

Станојевић, М. (1920). *Методика земљописне наставе у народној школи*. Београд

Табаци из историје педагогије (1946). Београд

Тешић, В. И др. (1980). *Сто година Просветног савета Србије*. Београд

Ђоровић, В. (2006). *Илустрована историја Срба*, књига 6. Београд

Ђунковић, С. (1970/71). *Школство и просвета у Србији у 19 веку*. Београд

Ценић, С. (1997). *Образовање одраслих на југу Србије (1878-1941)*. Гњилане

Ценић, С., Петровић, Ј. (2012). *Васпитање кроз историјске епохе. Књига прва и друга*. Врање

Ценић, Д., Петровић, Ј. (2017). Interest in science and science subjects teaching/historical perspective. *Facta universitatis*. Ниш

Ценић, В. (1982). *Часописи јужне Србије на раскрсници 19 и 20 столећа*. Врање

Чубриловић, В. (1958). *Историја политичке мисли у Србији 19 века*. Београд

Штиглић, М. (1893). *Повијест педагогије*. Загреб

8. План рада:

Сажетак (на српском и енглеском језику)

Садржај

Увод (актуелност теме, област којој припада, методологија истраживања, значај теме, очекивани резултати)

Теоријски оквир теме (историјски приступ развоју науке и наставе; друштвене, економске и културне прилике у Србији током 20 века; појава и развој наставних предмета из области природе и друштва у школама, у периоду од 1901. до 1946. године, садржаји наставе из области природе и друштва у основним школама у поменутом периоду; дефинисање основних појмова у методолошком оквиру проучавања проблема; циљ и задаци истраживања; методе и технике истраживања; очекивани резултати, закључна разматрања; списак литературе; прилози)

7. ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА: Драган Ценић

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат Драган Ценић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева, задатака и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области методике наставе природе и друштва.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Слађана Видосављевић, ванредни професор подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Учитељског факултета Универзитета у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици, да донесе позитивну оцену о подобности кандидата Драгана Ценића и предложене теме докторске дисертације под насловом **Садржаји наставе природе и друштва у млађим разредима основне школе у Србији од 1901. до 1946.** а да се за ментора именује др **Слађана Видосављевић**, ванредни професор Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Александра Трбојевић,
председник

Aleksandra Trbojević

Проф. др Владо Симеуновић,
члан

Vlado Simunovic

Проф. др Весна Минић,
члан

Vesna Minic
